

УДК 371.5.016:821.161

Рудюк Тетяна

ORCID 0000-0002-3679-5648

Доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри української мови, методики її навчання та перекладу,
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
(м. Ніжин, Україна) E-mail: rudiukt@gmail.com

Капленко Оксана

ORCID 0000-0002-5741-3098

Кандидат філологічних наук,
доцент кафедри літератури, методики її навчання,
історії культури та журналістики,
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
(м. Ніжин, Україна) E-mail: kaplenko.om@gmail.com

ВИВЧЕННЯ ПОЕТИЧНОЇ МІФОТВОРЧОСТІ БОГДАНА-ІГОРЯ АНТОНИЧА В СТАРШИХ КЛАСАХ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Творчість Богдана-Ігоря Антонича, одного з найбільш досліджуваних українських письменників, прочитується крізь призму різних філософських теорій, літературних напрямків і течій, що створює труднощі в осмисленні поетичного доробку митця здобувачами освіти. Це зумовлює необхідність вивчення та узагальнення науково-практичних напрацювань, а також створення системних методичних пропозицій щодо осмислення учнями старших класів міфотворчості Богдана-Ігоря Антонича.

Мета статті – визначити основні підходи до вивчення поетичної спадщини Б.-І. Антонича, намічені сучасними представниками літературознавчої та методико-літературної думки, дати їм оцінку, систематизувати й накреслити перспективи використання в середній загальноосвітній школі.

Методологія. Методи теоретичного дослідження (аналіз, синтез, узагальнення та систематизація накопиченого досвіду), вироблення системи продуктивних видів навчальної діяльності.

Наукова новизна. Узагальнення досвіду у сфері літературознавства та методики навчання літератури допомогло сформувати системний підхід, який дозволяє вирішувати проблему вивчення творчості Б.-І. Антонича в школі на сучасному науковому рівні.

Висновки. Оцінка наявних тенденцій у вивченні міфотворчості Б.-І. Антонича в старших класах дозволяє запропонувати такі методичні рекомендації: ключовим змістовим центром на уроках повинно стати осмислення міфологізму як визначальної світоглядної риси автора; необхідним є використання словесно-стильового аналізу для опрацювання міфологічної образності; на уроках літератури слід використовувати наукові дослідження творчості поета та її зв'язку з культурно-світоглядними особливостями епохи, тогочасними літературними течіями.

Ключові слова: міфотворчість, міфологізм, міфологема, міфологічний аналіз твору.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями. Літературний доробок Б.-І. Антонича вирізняється яскравою міфотворчістю. У сучасному літературознавстві поета часто називають автором, який створив самобутній «національний міфосвіт» (О. Пономаренко), «альтернативну реальність» (К. Савич), у якій співіснують язичницькі та християнські цінності.

Навчальна програма з української літератури передбачає вивчення поезії Богдана-Ігоря Антонича в 11 класі в розділі «Розстріляне відродження» (підрозділ «Перлини західноукраїнської літератури»). Для обов'язкового аналізу визначені поезії «Зелена Євангелія», «Різдво» і «Коляда». Зміст програмового матеріалу спрямовує вчителя з'ясувати наскрізну життєствердність, метафоричність і міфологізм поезій, дослідити поєднання язичницьких та християнських мотивів, екзотику лемківського краю в контексті вселюдських мотивів, сформувати в учнів поняття про міфологізм та асоціативність. На реалізацію поставлених програмових завдань націлені підручники, методичні розробки науковців та вчителів-практиків. Проте накопичений науковий досвід потребує систематизації і вироблення на його основі цілісної моделі навчальної діяльності школярів. Особливої уваги потребують художні твори з підвищеною образною складністю. Для їх вивчення необхідно пропонувати спеціальні методичні підходи до організації спостережень, аналізу, інтерпретації літературного матеріалу. До вказаної групи творів зараховуємо поетичні тексти Б.-І. Антонича, у яких представлено оригінальний міфосвіт автора.

Аналіз основних досліджень і публікацій з порушеної проблеми. Дидактично вартісними є напрацювання О. Кирильчука, який визначив моделі читачького сприймання творів Б.-І. Антонича, та К. Савича, котрий описав нетрадиційні методи вивчення поетичних текстів автора в парадигмі

рецептивної естетики. Вартими уваги є дослідження творів Б.-І. Антонича крізь призму модернізму (Ю. Андрухович), екзистенціалізму (Г. Токмань), сюрреалізму (М. Ткачук), імажизму (О. Горбонос, А. Жукова-Божицька). Однак багатогранність прочитання спадщини поета з позицій різних філософських систем, літературних напрямків і течій породжує неоднорідні підходи до вивчення його лірики. Це створює труднощі у виборі ефективних шляхів осмислення творчої спадщини митця в школі.

Мета статті – визначити основні підходи до вивчення поетичної спадщини Б.-І. Антонича, намічені сучасними представниками літературознавчої та методико-літературної думки, дати їм оцінку, систематизувати й накреслити перспективи використання в середній загальноосвітній школі.

Методологія. Для виконання поставленої мети було використано методи теоретичного дослідження – аналіз літературознавчих розвідок поетичної міфотворчості Б.-І. Антонича, методичних розробок, навчальних матеріалів для підготовки уроків із вивчення поезій Б.-І. Антонича в 11 класі; порівняльний аналіз рубрик шкільних підручників з української літератури для учнів 11 класів, присвячених життєвому шляху й творчому доробку поета; узагальнення та систематизація накопиченого наукового та практичного досвіду; вироблення цілісної системи продуктивних видів діяльності.

Наукова новизна. Узагальнення здобутків у сфері літературознавства та методики навчання літератури допомогло сформувати системний підхід, який дозволив вирішити проблему вивчення творчості Б.-І. Антонича в школі на сучасному науковому рівні.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У запропонованих для шкільного аналізу віршах «Зелена Євангелія», «Різдво» й «Коляда» наявні риси авторської міфотворчості, яка полягає у своєрідному поєднанні християнського та язичницького світобачення. Осмислити такий синтез можна за допомогою чітко окреслених ключових міфологем. Логічним є висновок про ефективність застосування міфологічного аналізу поезій, який полягає в опрацюванні художньої картини дійсності шляхом знаходження та інтерпретації ключових міфологем, символів, мотивів, сюжетів та інших компонентів, які мають генетичний зв'язок із певною системою міфомислення. Доцільність застосування міфологічного аналізу слушно підкреслює К. Савич: «Пошук міфологем у віршах Антонича і їхнє декодування допоможе учням змоделювати унікальні характеристики ідіостилію поета» [9, 225]. Ю. Сидоренко визначила систему умінь і навичок, які необхідно сформувати в учнів під час вивчення творів із міфологічним компонентом, серед яких названо вміння: «розпізнавати міфологеми-символи, групувати відібрані одиниці за походженням міфоскладової, пояснювати проведені паралелі між символами та зображеними у тексті подіями, образами, темами, ідеями, мотивами, аналізувати особливості авторського використання символів для розбудови певної міфологічної парадигми у художній площині тексту» [10, 57].

Крім міфологічного методу, К. Савич наводить приклади застосування психологічного, інтертекстуального та компаративного методів опрацювання творчості Б.-І. Антонича на уроках української літератури. Слушним є зауваження методистів про те, що основне завдання аналізу ліричних творів поета полягає в тому, щоб учні збагнули мету авторського міфотворення – відновлення первісної гармонії людини з природним середовищем, між тілесною та духовною сутністю особистості. «Таке Антоничеве розуміння світу потрібно вивчати молодому поколінню, переважна частина якого живе у відірваності від природи, від таємниць осягнення людиною довкілля, що приведе до його «окрилення» та змусить свідомість рахуватися з незаперечними природними законами [5, 55].

У численних методичних розробках уроків, присвячених вивченню творчості Б.-І. Антонича в 11 класах, можна простежити основні тенденції у виборі вчителями-практиками методів і видів навчальної діяльності, які вони використовують під час проведення занять.

Характерною особливістю уроків, поданих у методичних матеріалах електронного ресурсу «Всеосвіта», є використання таких методів роботи як-от: показ відеопрезентації про життєвий шлях Б.-І. Антонича, розповідь про Лемківщину та містечко Дукля, виразне читання поезій учителем або підготовленим учнем. Крім того, вчителі пропонують прослуховування аудіозаписів віршів. Відзначимо продуктивність аналізу поезій, запропонованого вчителями О. Предко й Л. Кагарліною. Названі педагоги практикують дослідно-пошукову роботу, визначають разом із учнями риси християнства та язичництва у віршах «Різдво» і «Коляда».

Важливою, на нашу думку, є проведення словникової роботи, яку спостерігаємо, на жаль, не в усіх опублікованих конспектах уроків. Проте недоліком є тлумачення тільки лексичного значення маловідомих слів (кресані, завія, Ясна Пані, дзбан, морель). Детальний аналіз цих міфологем і вмотивованість їх художнього використання провів В. Маринчак [6] на основі дослідження обрядових традицій давніх українців, зокрема жителів Лемківщини. Дослідник так пояснює семантику міфологем:

- народження на саянах означає вічний колообіг: «життя – смерть – життя»;
- місяць – символ народження нового світу;
- «місяць круглий» – це коровай, на якому в давнину часто було зображено світове дерево, місяць, зірки й сонце, що є символом Всесвіту. Піднести коровай – дати в дар свій світ, землю, встановити єдність із нею після отримання святкового хліба;
- стріха пов'язує низ і верх, підземне з горішнім, минуле з майбутнім. Так, «ніч у сніговій завії» (символ хаосу, смерті) не долає вічної впорядкованості життя;
- «золотий горіх» є аналогією до зернинки чи яйця, із яких зароджується життя;
- перетворення місяця в долоні на золотий горіх означає подолання смерті, є символом світобудови та вічного колообігу життя;
- теслі – це будівельники. Ісус Христос теж був сином теслі, сам будував храм нової віри, церкву, що для вірян є домом Божим;
- срібні сани – архаїчний катафалк, на якому везуть приречену на смерть, віддану в жертву людину;
- Ясна Пані – Матір Божя;

– «очі, наче у сарни» – тужливі, тривожні, сполохані, адже вона віддає своє дитя в жертву.

Особливу увагу учнів необхідно звернути на міфологема «сонце»: у поезії «Коляда» – «ходить сонце у крисані», а в «Зеленій Євангелії» – «у дзбані сонце». Учителю має пояснити, що образ сонця – один із ключових у творчості Б.-І. Антонича. До нього поет ставить як до найвищого язичницького божества, якому поклонялися давні українці. У поезіях Антонича воно символізує повноту, розмаїття й радість життя.

Отже, наведені вище зразки навчальної роботи свідчать про необхідність застосування різних варіантів словесно-образного аналізу, який, на думку Ю. Бондаренка, є досить ефективним під час вивчення лірики: «Головне завдання полягає в тому, щоб виділити ключові мовно-образні конструкції, здійснити інтерпретацію їхнього змісту, визначити роль у рамках тексту як художньої цілісності» [2, 50]. Для творчості Б.-І. Антонича це насамперед стосується мовних одиниць, які зазнають міфологічного маркування, та є виразниками світобачення лемків і, зокрема, автора як представника цієї регіональної субкультури.

Слушними є пропозиції В. Гончарук [4] про обов'язкове створення на уроках дослідницьких завдань, що передбачають пошук і зіставлення в поезіях ознак різних літературних стилів і напрямків: романтизму, модернізму, бароко й сюрреалізму. У цьому разі словесно-стильовий аналіз може відіграти конструктивну навчальну роль, адже забезпечить комплексне сприйняття учнями творів Б.-І. Антонича в їх мовній та стильовій специфіці. «Мовний та стильовий аналіз відбуваються в об'єднаному вигляді, доповнюючи одне одного» [3, 11] і формуючи в учнів одинадцятого класу різнобічне уявлення про художній феномен поета – модерніста за стильовою належністю і творця оригінальних міфообразів, виражених із допомогою багатого мовної палітри.

Тема творчості Б.-І. Антонича розкривається і в навчальних підручниках з української літератури для 11 класів. Ґрунтовний матеріал про життєпис поета й аналіз його віршів подано в підручнику О. Авраменка [1]. Крім відомостей про життєвий шлях Б.-І. Антонича, у цьому джерелі вміщено карту, на якій показано Лемківщину, подано визначення слів «Лемківщина», «лемки», «асоціативність», «міфологізм», наголошено на належності поета до об'єднання модерністів «Дажбог». Важливими є дефініція провідного мотиву поезії «Різдво» і «Коляда» (поєднання язичницького та християнського світобачення), пояснення ключових міфологем («місяць круглий», «золотий горіх») під час аналізу творів. Наочність і доступність наукової інформації робить навчальний матеріал цікавим для опрацювання.

Загальну характеристику творчості Б.-І. Антонича також подано в підручнику за редакцією Р. Мовчан [7]. Тут наявні визначення основних теоретичних понять («міфологізм», «асоціативність»), проаналізовано вірші поета, у яких простежуються ознаки християнського та язичницького світобачення. Для самостійної роботи запропоновано дослідити реалізацію язичницького та християнського начал в поезіях «Автопортрет» і «Різдво».

Досить ґрунтовний матеріал про творчість поета вміщено в підручнику за редакцією Л. Коваленко та Н. Бернадської [13]. Характеризуючи поетичну спадщину Б.-І. Антонича, автори визначають сутнісні ознаки міфотворчості поета, наголошують, що вони постають на основі сприйняття української міфології, одухотворення природи, переосмислення традицій української культури. Аналіз віршів подано з погляду асоціативності й міфологізму художніх образів, розроблено завдання для закріплення вивченого. Такий підхід вважаємо продуктивним для вивчення творчості Б.-І. Антонича на уроках української літератури в 11 класі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, огляд літературознавчих та методико-літературних напрацювань вказує на посилену увагу до Б.-І. Антонича як одного з найвидатніших українських поетів ХХ ст. Автори наукових розвідок націлені на характеристику особливостей оригінальної міфотворчості митця, створеного ним «українського образу світу», у якому переплітаються язичницькі й християнські мотиви. Це виступає сутнісним орієнтиром для вчителів-словесників, які можуть використовувати літературознавчі розвідки для того, щоб формувати змістову основу навчального матеріалу, присвяченого постаті видатного поета.

У методиці навчання літератури помітним є застосування міфологічного аналізу, що допомагає учням осмислювати наскрізні міфологічні мотиви та символи. Проте в практичних розробках уроків, присвячених вивченню творів Б.-І. Антонича, наявні лише поодинокі спроби цього виду діяльності. Учителі-словесники надають перевагу біографічному методу та традиційним видам роботи з ліричним текстом (виразне читання поезії, визначення головної думки, мотивів та аналіз тропів).

Оцінюючи наявні методичні напрацювання, варто запропонувати ряд моментів, необхідних для удосконалення шкільного вивчення творчості Б.-І. Антонича:

1. Ключовою змістовою особливістю поезій автора для розгляду на уроках має бути міфологізм як визначальна світоглядна риса автора.

2. Головним методичним механізмом є словесно-стильовий аналіз, мета якого – поглиблене дослідження школярами мовних одиниць, маркованих міфологічними ознаками (спостереження, інтерпретація, осмислення художньої ролі авторських міфообразів – основні види роботи на уроці).

3. Важливо використовувати наукові дослідження, які дозволяють розкрити зміст ключових міфологем, використаних Б.-І. Антоничем (без залучення таких джерел здійснений учнями аналіз поетичних творів є достатньо поверховим).

4. Учителю-словеснику необхідно постійно підтримувати зв'язок між творчістю письменника та явищами контекстного порядку – культурою і світобаченням лемків, модернізмом як системою стилів, у межах якої своє місце знаходить і неоміфологізм – важлива риса у творчості багатьох письменників тієї доби й Б.-І. Антонича зокрема.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у розширенні текстуального ряду поетичних текстів автора, пропонує для вивчення в школі, створення літературознавчого та методико-літературного забезпечення відповідного навчального процесу.

References

1. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Грамота, 2019.
Avramenko, O. (2019). *Ukrainska literatura (riven standartu) [Ukrainian literature] text-book*. Kyiv, Ukraine: Hramota.
2. Бондаренко Ю. Словесно-образний аналіз літературного твору в школі: первинний рівень застосування. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія «Психолого-педагогічні науки»*. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя. 2018. №4. С. 49–57.
Bondarenko, Yu. (2018). *Slovesno-obraznyi analiz literaturnoho tvorv v shkoli: pervynnyi riven zastosuvannia [Verbal Imagery Analysis of Literature in Secondary School: the Initial Stage of Implementation]*. *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykoly Hoholia. Seria «Psykhologo-pedahohichni nauky» – Scientific notes of Mykola Gogol Nizhyn State University. Series «Psychological and pedagogical sciences»*. Nizhyn, Ukraine: Mykola Gogol NSU. 4. 49–57.
3. Бондаренко Ю. Словесно-стильовий аналіз літературного твору в школі. *Дивослово*. 2020. № 5. С. 11–16.
Bondarenko, Yu. (2020). *Slovesno-stylovyi analiz literaturnoho tvorv v shkoli. [Verbal and stylistic analysis of literature at school]*. *Dyvoslovo – Miraculous*. 5. 11–16.
4. Гончарук В. А. Методичні рекомендації щодо вивчення поезії Б.І. Антонича у закладах загальної середньої освіти. *Теорія і практика підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури: збірник наукових і навчально-методичних матеріалів*. 2020. № 4. С. 359–369.
Honcharuk, V. A. (2020). *Metodychni rekomendatsii shchodo vyvchennia poezii B.I. Antonycha u zakladakh zahalnoi serednoi osvity [Methodical recommendations for studying poetry of B.-I. Antonych in secondary school]*. *Teoriia i praktyka pidhotovky do zovnishnoho nezalezhnoho otsiniuvannia z ukrainskoi movy ta literatury – Theory and practice of preparation for external independent evaluation of the Ukrainian language and literature: collection of scientific and educational and methodological materials*. 4, 359–369.
5. Гончарук В. А., Міркамілов М. С. Специфіка створеного Богданом-Ігорем Антоничем міфосвіту. *Пріоритетні напрями наукових досліджень: матеріали 5 міжнар. наук.-практ. конф.* 2019. С. 54–55.
Honcharuk, V. A., Mirkamilov, M. S. (2019). *Spetsyfika stvorenoho Bohdanom-Ihorem Antonychem mifosvitu [The specifics of the the mythical world created by Bohdan-Ihor Antonych]*. *Priorytetni napriamy naukovykh doslidzhen – Priority areas of scientific research: materials of the 5th international science and practice conf.* 54–55.
6. Маринчак В. А. Різдвяний цикл Богдана-Ігоря Антонича в контексті діалогу міфообрядової і релігійної свідомості. *Настоятельность сказанного. Катастрофическое – сокровенное – сакральное в искусстве слова / науч. ред. М.М. Красиков. Харків: Права людини, 2010. С. 31–46.*
Marynchak, V. A. (2010). *Rizdviani tsykl Bohdana-Ihoria Antonycha v konteksti dialohu mifoobriadovoi i relihiinoi svidomosti [The Christmas cycle of Bohdan-Ihor Antonych in the context of the dialogue of mytho-ritual and religious consciousness]*. *Nastoiatelnost skazannoho. Katastrofycheskoe – sokrovennoe – sakralnoe v yskusstve slova – The veracity of what is said. Catastrophic – sacred – sacred in the art of the word / science ed. M.M. Krasikov. Kharkiv, Ukraine: Prava liudyny*. 31–46.
7. Мовчан Р. В., Авраменко О. М., Пахаренко В. І. Українська література: підручн. для 11 кл. загально-освітн. навч. закл. (рівень стандарту, академічний рівень) / наук. ред. Р.В. Мовчан. Київ: Грамота, 2011. 352 с.
Movchan, R.V., Avramenko, O.M., Pakharenko, V.I. (2011). *Ukrainska literatura (riven standartu, akademichnyi riven) [Ukrainian literature]: text-book / science ed. R.V. Movchan*. Kyiv, Ukraine: Hramota.
8. Пономаренко О. Астральна символіка в поезії Б.-І. Антонича (Децентралізовані образи світл). *Слово і час*. 2004. № 5. С. 30–37.
Ponomarenko, O. (2004). *Astralna symbolika v poezii B.-I. Antonycha (Detsentralizovani obrazy svityl)*. [Astral symbolism in the poetry of B.-I. Antonich (Decentralized images of light)]. *Slovo i chas – Word and time*. 2004. 5. 30–37.
9. Савич К. Рецептивна естетика як парадигма опрацювання поетичних текстів (на прикладі творчості Богдана-Ігоря Антонича). *Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / за ред. О.Г. Хомчак. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. Вип. 9. С. 221–227.*
Savych, K. (2019). *Retseptyvna estetyka yak paradyhma opratsiuvannia poetychnykh tekstiv (na prykladi tvorchosti Bohdana-Ihoria Antonycha)*. [Receptive aesthetics as a paradigm for the development of poetic texts (based on the work of Bohdan-Ihor Antonych)]. *Mova. Svidomist. Kontsept – Language. Consciousness. Concept: coll. of science articles / ed. O.H. Khomchak*. Melitopol, Ukraine: FOP Odnoroh T.V. 9. 221–227.
10. Сидоренко Ю. О. Закономірності функціонування міфологічних структур у художній творчості (на матеріалі української літератури): теоретико-методологічні основи вивчення. *Scien and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2018. VI (66). Issue 162. Maj. 54–57. DOI: 10.31174/SEND-PP2018-162VI66-11.
Sydorenko, Yu.O. (2018). *Zakonomirnosti funktsionuvannia mifolohichnykh struktur u khudozhnii tvorchosti (na materialii ukrainskoi literatury): teoretyko- metodolohichni osnovy vyvchennia*. [Regularities of functioning of mythological structures in artistic creativity (on the material of Ukrainian literature): theoretical and methodological basis of studying]. *Scien and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. VI (66). Issue 162. Maj. 54–57. DOI: 10.31174/SEND-PP2018-162VI66-11.

11. Токмань Г. Українська версія художнього екзистенціалізму: Б.І. Антонич, В. Свідзінський, Т. Осьмачка в європейському контексті: монографія. Київ: Міленіум, 2020. 480 с.
Tokman, H. (2020). *Ukrainska versiaa khudozhnoho ekzystentsializmu: B.-I. Antonych, V. Svidzynskiyi, T. Osmachka v yevropeiskomu konteksti* [Ukrainian version of artistic existentialism: B.I. Antonich, V. Svidzinsky, T. Osmachka in the European context]: monohraf. Kyiv, Ukraine: Milenium.
12. Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10–11 класи (рівень стандарту). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/ukr.lit.-10-11.-riven-standartu.docx> (дата звернення: 20.06.2023).
Ukrainska literatura. Prohrama dlia zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv. 10–11 klasy (riven standartu) [Ukrainian literature. Program for 10th-11th grades (standard level)]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalniprogrami-dlya-10-11-klasiv>.
13. Українська література. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / за ред. Л. Коваленко, Н. Бердянською. Київ: Освіта, 2019. 256 с.
Ukrainska literatura. Riven standartu: pidruch. dlia 11 kl. zakl. zahaln. seredn. Osvity (2019) [Ukrainian literature. Standard level]. Text-book for 11th grade / ed. L. Kovalenko, N. Berdianskoiu. Kyiv, Ukraine: Osvita.

Rudiuk T.

ORCID 0000-0002-3679-5648

*Doctor of pedagogical sciences, associate professor,
Professor of the department of Ukrainian language,
Methods of its teaching and translation,
Nizhyn Mykola Gogol State University
(Nizhyn, Ukraine) E-mail: rudiukt@gmail.com*

Kaplenko O.

ORCID 0000-0002-5741-3098

*Candidate of philological sciences,
associate professor of the department of Ukrainian literature,
methods of its education, history of culture and journalism,
Nizhyn Mykola Gogol State University
(Nizhyn, Ukraine) E-mail: kaplenko.om@gmail.com*

THE STUDY OF POETIC MYTH-MAKING BY BOHDAN-IHOR ANTONYCH IN SENIOR CLASSES

The creativity of one of the most studied Ukrainian writers B.-I. Antonych is read through the prism of different philosophical theories, literary directions and movements that creates difficulties in understanding the poetic work of the artist by the students of 11th form. This necessitates the study of scientific and practical works to create systematic methodological proposals for study myth-making of B.-I. Antonych in a modern school.

***The purpose of the article** is to determine the main trends in the study of myth-making of Bohdan-Ihor Antonych in lessons of Ukrainian literature in the 11th grade of secondary schools, which are produced by modern representatives literary and methodological-literary thought, give them an assessment, to systematize and outline the perspectives of use.*

***Methodology.** Methods of theoretical research (analysis, synthesis, generalization and systematization of accumulated experience), development of a holistic systems of productive activities.*

***Scientific novelty.** Generalization of experience in the field of literary studies and methods of teaching literature helped to form a systematic approach that allows solving the problem of studying creativity of B.-I. Antonych at the school at the modern scientific level.*

***Conclusions.** The assessment of the main trends in the study of myth-making by B.-I. Antonych in senior classes allows to offer different methodical recommendations: the study of mythology as a defining feature of the author's worldview should become a key content center in lessons, the use of verbal and stylistic analysis, the involvement of scientific research about the myth-making of the poet, about the connection of his work with cultural worldview features of the era and movements. We believe that the identified trends should become the basis for creation of a methodical system for the study of myth-making by B.-I. Antonych in senior classes of a modern school.*

Keywords: *myth-making, mythologism, mythologeme, mythological analysis of the work.*

Стаття надійшла до редакції 21.06.2023

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Ю. І. Бондаренко**